

7 maart 2018

Geachte leden van de Commissie Zorg en Sport

U behandelt op 8 maart Zwembaden agenda 2025. Die behandelt het gemeentelijk beleid ten aanzien van de gemeentelijke zwembaden. We wisten dat dit in voorbereiding was, we hebben aangeboden mee te denken. Echter pas via publiciteit in Parool en At4 kwamen we erachter dat er kennelijk nu een stuk ligt. Dat is jammer omdat het ons wat weinig voorbereidingstijd (voorjaarsvakantie) heeft gegeven om te reageren. We willen bij deze wel graag een (haastige) reactie geven. We spitsen daarbij toe op de het voorstel om de gemeentelijke buitenbaden te transformeren naar combibaden. Bij later gelegenheid kunnen we uitgebreider reageren.

Wie zijn wij?

Wij, Vrienden van het Flevoparkbad volgen we het gemeentelijk zwem(bad)beleid sinds 2012. Aanleiding was het voornemen van stadsdeel Oost destijds om, op basis van onjuiste gegevens, het Flevoparkbad te willen sluiten dan wel te verkopen aan een private partij. De suggestie was dat het Flevoparkbad de begroting van het stadsdeel zou overschrijden. Dit bleek niet het geval.

Een en ander leidde tot grote protesten van zwemmers en buurtbewoners die veel waarde hechten aan dit buitenbad en buitenzwemmen. Dat had meerdere gevolgen. De vrienden van het Flevoparkbad hebben veel publiciteit rond het Flevoparkbad gezocht, Dat heeft meer medestanders voor behoud van het buitenzwembad opgeleverd en ook substantieel meer bezoekers. Stadsdeel Oost heeft een meer gedegen onderzoek laten doen naar het Flevoparkbad en heeft hierbij de gebruikers van het zwembad betrokken. Dat heeft onder meer geleid tot de oprichting van de Vereniging Flevoparkbad, zij huren het zwembad maken het, met inzet van (geschoolde) vrijwilligers, mogelijk voor hun leden om banen te zwemmen buiten de reguliere openingstijden (10:00-17:00) van het Flevoparkbad. Een succesvol initiatief: de Vereniging mocht er de sportpenning van Amsterdam voor ontvangen en heeft inmiddels 1838 leden. Ook andere verenigingen (zwemvereniging 't Y, studentensportverenigingen) dan wel ondernemers (ZZP-ers) maken gebruik van het Flevoparkbad om hun diensten aan te bieden (speciale zwemtrainingen, yoga). Ook heeft de gemeente (eerst stadsdeel Oost, en vervolgens de wethouder Zorg en Sport) verbeteringen doorgevoerd en geïnvesteerd in het Flevoparkbad door het uitvoeren van achterstallig onderhoud en verbetering van de voorzieningen. Het bezoekersaantal van het Flevoparkbad is spectaculair gestegen sinds 2012. De bekendheid is enorm vergroot. Er blijken veel Amsterdammers te zijn " van alle rangen en standen" , met en zonder zwemdiploma , en overigens ook toeristen, die graag zwemmen in een buitenbad. Kers op de taart was de vermelding in de Franse kwaliteitskrant Le Monde: <https://www.parool.nl/stadsgids/le-monde-flevoparkbad-een-van-de-mooiste-buitenbadenter-wereld~a4367146/>

De Vrienden van het Flevoparkbad zijn een netwerk van zwemmers en buurtbewoners die als doel hebben om het Flevoparkbad "Het beste buitenbad van Amsterdam" te laten blijven.

In dat kader hebben we de volgende opmerkingen op de Agenda zwembaden 2025:

Als aanleiding noemt men de recente reorganisatie van de gemeentelijke zwembaden die nu niet meer onder de stadsdelen vallen maar onder Sport&Bos en het aflopen van de exploitatie-overeenkomsten met de gemeentelijk zwembaden die door derden worden geëxploiteerd en daarvoor een substantiële exploitatiebijdrage ontvangen van de gemeente

Voorstel transformatie Flevoparkbad naar combibad.

Men spreekt over een tekort aan overdekt zwemwater in Oost, dat opgelost kan worden door de transformatie van het Flevoparkbad naar een combibad (evt irt sporthal Zeeburg) Hoe en wat is niet duidelijk. Er zou ook een zorgprofiel komen wat verder nog niet uitgewerkt is.

Men maakt melding van een sportnorm, waarvan voor ons niet duidelijk is hoe die op betrekking heeft op het Flevoparkbad (We lezen in stukken van de commissie zorg en sport van 2016 dat dit betrekking heeft op voldoende sportvoorzieningen voor de jeugd in de buurt van nieuwbouw)

Vraag is waar men het tekort aan zwemwater op baseert. Wij kennen het onderzoek uit 2013 dat een tekort aan zwemwater in Oost constateert dat gedaan is ikt het onderzoek naar het Flevoparkbad. Die behoefte was vooral voor elementair zwemonderwijs. Dat is ook zo in het sportaccomodatatieplan opgenomen. Wij zijn niet bekend met evt nieuw onderzoek. Voor buitenbaden is er overigens geen norm in Nederland. Men maakt een referentie naar een Nederlands gemiddelde. Wij denken dat Amsterdam zich beter kan oriënteren op vergelijking met andere metropolen. Eerder stuurden we hierover aan u een bijdrage hierover : <https://www.flevoparkbad.com/wp-content/uploads/2015/05/Buitenbaden.pdf>

Sportaccomodatatieplan 2015-2022

“Stadsdeel Oost heeft aan de hand van geactualiseerde bevolkingsprognoses de behoefteprognose bijgesteld naar een behoefte van 700m2 extra in 2020. Dat is circa één 25 meter-bad en een kleiner instructiebad. Deze behoefte heeft met name betrekking op elementair zwemonderwijs aan kinderen en daarmee dus heel specifiek op prime time momenten. Dat maakt de exploitatie van een zwembad moeilijk. Er zijn wel exploitanten op de markt die voor eigen rekening en risico zo’n zwembad willen ontwikkelen, echter zonder ruimte voor maatschappelijke doelgroepen en/ of verenigingen die lagere tarieven betalen.”

Stadsdeel Oost heeft een grillige vorm. Ouders kiezen graag voor zwemles (en zwemverenigingen) op korte afstand. Dit zijn voor mensen in Oost de ons bekende ervaringsgegevens:

- Sportfondsenbad (Hier ook zwemvereniging 't Y die zich richt op inwoners van Oost)
- Zweminstituut Siemons IJburg (gebouw st. Omega)
- Ago bad Diemen
- Duranbad Diemen (hier ook zwemvereniging de Meeuwen die zich richt op IJburgers)
- Bubbels (gebouw Mythylschool Drostenburg)
- De Mirandabad
- Zwembad Bijlmer sportcentrum
- Noorderparkbad (Hier ook zwemvereniging t Y die zich richt op inwoners van Oost)

De IJburgers hebben al jaren de wens om een “eigen” overdekt zwembad te hebben. Stadsdeel Oost zou dat onderzoeken (bestuursperiode 2010-2014), maar dat onderzoek is nooit uitgevoerd. De middelen (€250.000) zijn teruggevloeid naar de gemeentebegroting in 2013. Het laatst (ons bekend) was sprake van een (mogelijk particulier) zwembad op Centrumeiland en ook in de zwembadagenda spreekt men van mogelijk nieuwe (particuliere) zwembaden bij nieuwbouwgebieden.

De vraag is of het Flevoparkbad qua ligging nu wel een interessante plaats is om de zwem(les)behoefte van IJburg (en de tweede fase van IJburg) op te vangen. Een tweede vraag of er nieuw onderzoek is gedaan waaruit dit blijkt. Een derde vraag of er onderzoek is gedaan hoe ouders hun kinderen naar zwemles vervoeren. Het maatschappelijk wenselijke antwoord is natuurlijk met de fiets, wij denken (ervaring) dat veel ouders hun kinderen met de auto naar zwemles brengen. De parkeergelegenheid bij het Flevoparkbad is zeer beperkt. De openbaar vervoerverbinding tussen IJburg en het Flevoparkbad is matig/ slecht. Onze aanbeveling is om het zwemles aanbod en afname eens goed te onderzoeken voor u daarvoor nieuwe baden gaat oprichten.

De zwembadagenda stelt dat het Flevoparkbad het hele jaar open kan met een efficiëntere exploitatie als er ook een overdekt gedeelte bij komt. Dat is de vraag. De grootste kostenpost van het Flevoparkbad is het personeel. Transformatie naar een combinatiebad betekent: de investering zelf (voor de nieuwe accommodatie), 12 maanden inzet van personeel ipv 4 maanden, en geen mogelijkheid meer om personeel sporthal Zeeburg en zwembad uit te wisselen (zoals nu nog het geval is).

In eerdere stukken die in uw commissie/raad werden behandeld mochten we lezen:

Advies herinrichting sport 2014

“Personeel & Organisatie Het benoemen van de besparingsrichtingen is op een aantal onderdelen concreet uitgewerkt. Op andere onderdelen, zoals het beheer van zwembaden en sportparken, moet dat nog gebeuren. De voordelen van een nieuwe sportorganisatie en werkwijze zullen echter stapsgewijs contant gemaakt kunnen worden. Zoals uit de werkgroepen blijkt is daar de komende drie jaar € 650.000 op te besparen. De grootste besparing zit bij het ontdubbelen van management (€ 350.000), afstoten van taken en het hanteren van een efficiënter beheermodel voor sportaccommodaties (€ 1,05 mln.). Die besparing gaan voor een groot deel over formatieplekken.

Hoofdlijnennotitie sportaccommodaties 2015-2018 (raadscommissie z&s 11 december 2014)

“Een reservering van €4 miljoen In Oost is behoefte aan extra zwemwater. Stadsdeel Oost wil dit realiseren door toevoeging van een overdekt bad van 700m2 aan het Flevoparkbad. Uitgangspunt is realisatie dmv een PPSconstructie. Stadsdeel gaat zelf op dit moment uit van een bijdrage van € 5 mio. Dit bedrag is gebaseerd op ervaringen elders en niet verder onderbouwd. Verder is het nog niet duidelijk of hier een investeringsbedrag nodig is of dat een bijdrage in de exploitatielasten ook mogelijk is (afnemen programma). “

Vaststellen van economische activiteiten in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h Mededingingswet (behandeld raadsvergadering 13 en 14 juli 2016)

“Onder de gemeentelijke sportaccommodaties wordt verstaan binnensportaccommodaties (sporthallen, sportzalen, gymzalen), buitensportaccommodaties (sportparken) en zwembaden. De sportvoorzieningen kennen vastgestelde tarieven die niet kostendekkend zijn. Het algemeen belang

van sportbeoefening is evident: het heeft grote positieve gezondheids- en maatschappelijke effecten. Sport is onmisbaar voor een gezonde levensstijl, maar bevordert daarnaast ook maatschappelijke betrokkenheid, sociale samenhang en kan tevens leiden tot het voorkomen van overlast en kleine criminaliteit. Van groot belang is om de toegang tot sportvoorzieningen laagdrempelig te houden. Tevens moeten sportvoorzieningen veilig en toegankelijk zijn. Sportverenigingen vervullen een belangrijke rol in de sportbeoefening. De door de gemeente aangeboden sportaccommodaties worden niet of nauwelijks door private partijen aangeboden en dit is in de nabije toekomst ook niet te verwachten. Van verdringing van commerciële / particuliere aanbieders is derhalve geen sprake. Gelet op het belang van laagdrempelige sportvoorzieningen weegt het algemeen belang zwaarder dan de belangen van eventuele private exploitanten van sportaccommodaties.”

Onze voorlopige conclusie:

Wij juichen het toe dat de gemeente met een agenda gemeentelijke zwembaden komt. Wij zijn echter niet zo maar overtuigd van het voorstel uit de zwembad agenda om de huidige buitenbaden om te zetten naar combibaden. De onderbouwing onderbreekt, het vergt grote investeringen terwijl de zwembadagenda stelt dat er geen extra middelen voor nodig zijn. Die zouden dan komen van de "private initiatieven". Terwijl die dat alleen zouden willen ontwikkelen " zonder ruimte voor maatschappelijke doelgroepen en/ of verenigingen die lagere tarieven betalen." En bovendien niet passen binnen de positie van zwembaden zoals de gemeente heeft omschreven als uitzondering zwembaden op de mededingingswet.

Het zou goed zijn als de gemeente zich realiseert dat er een grote groep mensen graag in beweging komt om een buitenbad te bezoeken met mooi weer (wat bijdraagt aan gezonde bewegende Amsterdammers) en dat er een groeiende groep mensen is die graag buiten zwemt in een 50-meterbuitenbad (en het liefst het jaar rond overigens)met alle bijbehorende faciliteiten. Zowel het succes van (de Vrienden van) het Flevoparkbad en de Vereniging Flevoparkbad zijn hierop gebaseerd.

De agenda maakt melding van uitlatingen van " de zwembadmarkt". Dat klinkt gewichtig, maar volgens ons bestaat er geen "zwembadmarkt". Er zijn een beperkt aantal exploitanten en sportbelangenverenigingen die zeker een zinnige bijdrage aan (een deel van) de discussie kunnen leveren. Zij zijn de aanbieders; echter ook afhankelijk van uw (financiële) bijdrage om hun activiteiten te kunnen ontplooiën. Zij vertegenwoordigen niet per definitie "de vraag" : dat zijn de talrijke liefhebbers en gebruikers van zwembaden. Openbare zwembaden kunnen alleen bestaan bij de gratie van een bijdrage van de overheid/gemeente. Juist buitenzwembaden trekken een divers gezelschap dat zich gemotiveerd voelt om lekker te gaan bewegen (al dan niet met een zwemdiploma, meer niet dan wel georganiseerd) dat past volgens ons helemaal in uw sportbeleid en de manier waarop mensen tegenwoordig wensen te sporten. "De vraag" komt in uw agenda, volgens ons, onvoldoende aan de orde.

M.a.w. hoe ingewikkeld ook: we vragen u niet het kind met het badwater weg te gooien. Onderzoek ook de (potentiele) gebruikers en de bijdrage aan uw sport/bewegingsdoelstellingen voor u een beslissing neemt om de buitenbaden in combibaden om te zetten.

p.s. de stelling dat "allochtonen minder zwemmen" in het agenda betwijfelen we. Misschien heeft men minder zwemdiploma's, maar evengoed zien we in ruime getale in het Flevoparkbad mensen,

van wie de wieg van hun (groot)ouders waarschijnlijk niet in Nederland stond, heerlijk sporten en recreëren. Bovendien biedt het Flevoparkbad met de bijbehorende faciliteiten in de huidige vorm beweging/verkoeling voor degenen zonder zwemdiploma in het ondiepe bad. Heel wat mensen geven daar de voorkeur aan boven natuurwater.

In verband met onze beperkte tijd om onze reactie te geven houden we het voor nu hierbij. Onze eerdere bijdragen aan U/de gemeente over het zwembeleid/Flevoparkbad/ buiten zwemmen kunt u nalezen op onze site op het tabblad <https://www.flevoparkbad.com/voor-raadsleden-van-stadsdeel-oost/>

Als laatste opmerking, en in relatie tot het agendapunt over de reddingbrigade geven we u de suggestie mee om de zwemsport "Livesaving" ook in Amsterdam te introduceren. Meer info: <http://www.rednedlifesavingsport.nl/index.php/introductie/> . Elders in Nederland is die tak van de zwemsport flink in opkomst. In Amsterdam is er nog geen aanbod.

Vriendelijke groeten

Vrienden van het Flevoparkbad

Bijlagen: pdf versie en statistieken zwembadbezoek in Amsterdam op basis van cijfers OIS.